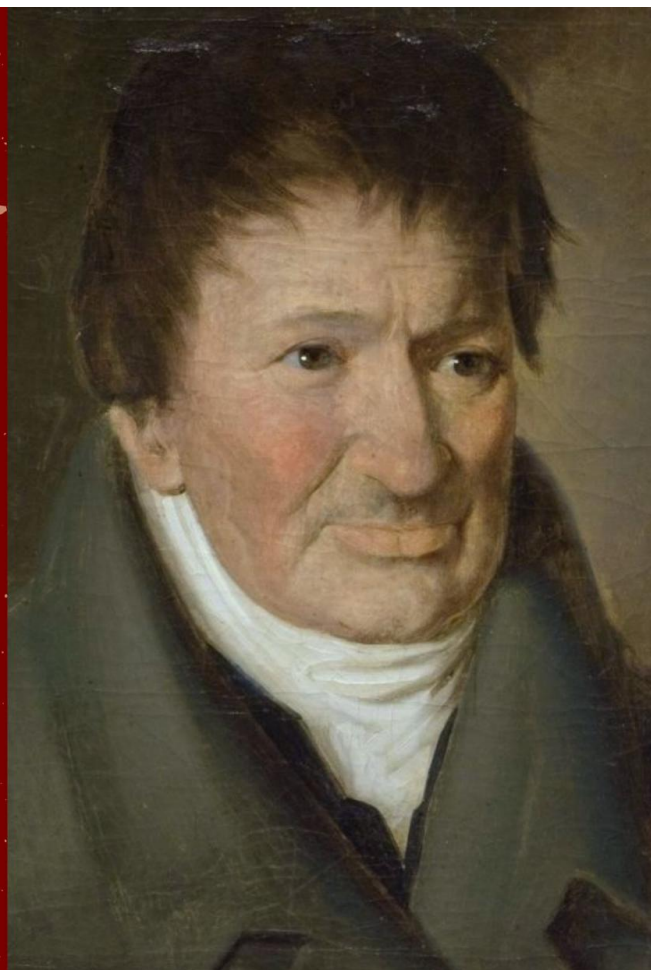

JÓZEF MAKSYMILIAN OSSOLIŃSKI

200. rocznica śmierci
fundatora Ossolineum

JÓZEF MAKSYMILIAN OSSOLIŃSKI (1748-1826) - bibliofil i kolekcjoner, badacz literatury, pisarz i tłumacz, członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk i zagranicznych towarzystw naukowych.

Od 1793 r. mieszkał w Wiedniu, gdzie pełnił funkcję prefekta Biblioteki Nadwornej. Zgromadził własną bibliotekę (druki, rękopisy, ryciny, mapy, obrazy, numizmaty), którą ofiarował narodowi w 1817 roku. Jego fundacja - Zakład Narodowy im. Ossolińskich - obejmowała bibliotekę, muzeum i wydawnictwo wraz z drukarnią.

Był jednym z pierwszych polityków galicyjskich, współorganizował życie naukowe w zaborze austriackim.

Wśród jego prac znajdują się utwory dydaktyczne, przekłady, cykl opowieści dydaktycznych „Wieczory badeńskie”.

Źródło: Wielka encyklopedia PWN. [T.] 20 / red. nac. Jan Wojnowski. - Warszawa : PWN, cop. 2004, s. 71

JÓZEF MAKSYMILIAN OSSOLIŃSKI W ZBIORACH PUBLICZNEJ BIBLIOTEKI PEDAGOGICZNEJ RODN „WOM” W CZĘSTOCHOWIE:

- Józef Maksymilian Ossoliński / Andrzej Przybyszewski // Kwartalnik Edukacyjny. - 2001, nr 4, s. 23-28
- Józef Maksymilian Ossoliński / Władysława Jabłońska // W: Słownik pracowników książki polskiej / [red. Irena Treichel ; kom. red. Mieczysława Adrianek [i in.]. - Warszawa ; Łódź : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1972, s. 650-651
- Mecenasy i uczone - J. M. Ossoliński i jego działalność historycznoliteracka / Janusz Kapuścik. - Kraków : Wydaw. Literackie, 1979
- Niezwykłe i kłopotliwe Ossolineum / Bogdan Klukowski // Poradnik Bibliotekarza. - 2014, nr 3, s. 21-22
- Ossoliński Józef Kajetan Piotr Maksymilian / Władysława Jabłońska // W: Polski Słownik Biograficzny. - T. 24, cz. 2, z. 101, s. 416 ; cz. 3, z. 102, s. 417-421

NETOGRAFIA – JÓZEF MAKSYMILIAN OSSOLIŃSKI

- Józef Maksymilian Ossoliński na portalu Wszystko co Najważniejsze:
<https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/kim-był-jozef-maksymilian-ossolinski/>
- Józef Maksymilian Ossoliński na portalu historycznym Dzieje.pl:
<https://dzieje.pl/tag/jozef-maksymilian-ossolinski>
- Józef Maksymilian Ossoliński w PolskieRadio24.pl:
<https://polskieradio24.pl/artukul/1740339,jozef-maksymilian-ossolinski-tworca-ossolineum>
- Wieczory badeńskie czyli Powieści o strachach i upiorach z dołączeniem Bajek i innych pism humorystycznych Józefa Maksymiliana hrabi z Tenczyna Ossolińskiego:
<https://dlibra.kdm.wcss.pl/dlibra/publication/5185/edition/4985?language=en>
- Józef Maksymilian Ossoliński (1754?-1826) - jego dzieła i zbiory / Dorota Sidorowicz-Mulak // Leopoldiana Wratislaviensia. - R. 2 (2024), s. 9-39 [dostęp: 3.03.2026]
https://www.researchgate.net/publication/389085692_Jozef_Maksymilian_Ossolinski_1754-1826_-_jego_dziela_i_zbiory
- Józef Maksymilian Ossoliński : człowiek i pisarz / Bronisław Gubrynowicz. - Lwów : Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1928 [dostęp: 3.03.2026]
<https://kpbk.umk.pl/dlibra/publication/17324/edition/26969?language=pl>

- Między erudycją a zabobonem - Wieczory badeńskie; Józefa Maksymiliana Ossolińskiego / Paweł Pluta [dostęp: 3.03.2026]
<https://wilanow-palac.pl/pasaz-wiedzy/miedzy-erudycja-a-zabobonem-wieczory-badenskie-jozefa-maksymiliana-ossolinskiego>
- Ossoliński Józef Maksymilian / Paweł Pluta // W: Słownik Krytyki Literackiej XIX wieku [dostęp: 3.03.2026] <https://nplp.pl/artikul/ossolinski-jozef-maksymilian/>
- Ossoliński: książka orężem walki z zaborcami // Gazeta Wrocławska. – 2018, 26 maja, dod. Drogi do Niepodległości s. 10 [dostęp: 3.03.2026]
<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/publikacje/periodyki-ipn/dodatki-historyczne-do/52924,Drogi-do-Niepodleglosci.html>
- „Pamięć” i „historia” instytucji. Ossolineum wmiędzypokoleniowej refleksji Polaków (do 1939 r.) / Mariola Hoszowska // Galicja. – 2017, nr 3, s. 225-249 [dostęp: 3.03.2026]
<https://journals.ur.edu.pl/galisim/article/view/5079/4270>
- Polak na czele wiedeńskiej Biblioteki Nadwornej / Aleksandra Wiśniewska // Biblioteka. – Nr 7 (2003), s. 27-46 [dostęp: 3.03.2026]
https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/biblioteka/2003-tom-7-16/biblioteka-r2003-t7_16-s27-46.pdf
- Szlachcic w salonie „Wieczory” w literaturze XIX i XX wieku wobec romantycznej gawędy / Agnieszka Czajkowska // Wiek XIX. – R. 7 (2014), s. 261-280 [dostęp: 3.03.2026] <https://rcin.org.pl/dlibra/publication/83329/edition/69521/content>